

Nro. 95.

1815.

GAZETA WIELKIEGO XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

w Środę dnia 29go Listopada.

OBWIESZCZENIE

względem stęplowania Kalendarzy w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem.

Królewskie Ministerium przychodów zadecydowało pod dniem 14. Listopada r. b., że i w jakim sposobie wszelkie w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem przedawane Kalendarze, bądź krajowe lub zagraniczne, stępem opatrywane być powinny. Mieszkańcom Wielkiego Xięstwa Poznańskiego podać do wiadomości następujące przepisy, ażeby się do nich stosowali:

Stęplowanie odbywać się będzie przez urząd Konsumcyjny w *Poznaniu* pod kierunkiem i szczególnym Inspektora miasta dozorem, i zrobione umyślnie tym końcem stęple wyciskane będą czerwoną farbą na tytułowej stroniczki każdego egzemplarza.

Zwyczajne krajowe Kalendarze dla ludu — otrzymawszy wprzód przezemnie policyjne za twierdzenie — opatrywane będą stępem ceny 1 dgr., lepsze zaś czyli tak nazwane Almanaki stępem ceny 8 dgr. od szruku.

Wszyscy w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem wydający swym nakładem lub inni posiadziciele rzeczonych Kalendarzy, obowiązani są, wszystkie egzemplarze Kalendarza, bądź w całości, lub przynajmniej tytułową stroniczkę każdego przełożyć w *Poznaniu* do ostęplowania przed sprzedażą. Obce zaś Kalendarze powinny zaraz przy wnieściu na granicy być deklarowane, i za listem konwoiowym odsyłane do urzędu Konsumcyjnego do *Poznania*, gdzie na wszystkich wyciśniony zostanie stępel ceny 8 dgr., i takowe tylko za opłaceniem należności stęplowych właścicielom wydawane będą.

Każdy przedający lub posiadający niestęplowany Kalendarz, podpada karze konfiskaty i opłaceniu w czworosob wartości onegoż.

Poznań dnia 18. Listopada 1815.

Królewsko-Pruski Naczelny Prezes Wielkiego Xięstwa Poznańskiego,
Zerboni di Sposetti.

Z Berlina d. 23. Listopada.

Dnia 19. t. m. raczył N. Król dać wstępna audyencyą przybyłemu tu Król. Angielskiemu nadzwyczajnemu Posłowi i pełnomocnemu Ministrowi przy tutejszym dworze, Panu *Rose*, na której tenże miał zaszczyt podać N. Monarsze listy wierzytelne Xięcia Regenta *W. Brytanii*.

Z Wrocławia d. 21. Listopada.

Przedwczora wieczorem przybył tu powracający z *Francyi* Rossyjski Generał od piechoty, *Baron Sacken*. Przybyli tu także Rossyjscy Generałowie - Porucznicy, Xiążę *Płatow* i *Baron Dibicz*.

Z Warszawy d. 21. Listopada.

Dnia 16. Delegowani z départamentów i Deputowani z miast, mieli audyencyą u Nayaśniejszego Pana. JWny Senator Wojewoda *Małachowski*, będący na czele Delegacyi, miał mowę, w której między innymi wyraził co następuje: „Stawamy przed Tobą, Miłościwy Królu, jako dzieci przed Oycem swoim. Przybyłeś na osłodzenie cierpień naszych. Obywatele chcąc uwieńczyć godnym Twego serca sposobem pamiątkę tak pożądanej epoki, dobrowolną uchwalili ofiarę dla uszczęśliwienia familii włściańskiej, w każdym départamencie, naybardziej na te względy zasługujący: mamy nadzieję, że łaskawie przyjmiesz to postanowienie. — Składamy w ręcie nasze pokorne prozby u podnóżka tronu, pewni będąc, że dobrotlive serce Twoje Nayaśniejszy Panie, przyjmie je łaskawie, a znalazłszy je sprawiedliwemi, wesprze swoją wszechwładną opieką. W ten czas naród ten na nowo zakwitnie, a wnuki nasze błogosławić będą imie *Alexandra*, istotnego swego Wskrzesiciela, który niedosyć, że narodowi byt przywrócił, ale go szczęśliwym uczynił.“ — Nayaśniejszy Pan przyjął Delegowanych z zwykłą sobie dobrocią

i uprzejmością, i raczył im odpowiedzieć w następującym sposobie: „Z uczuciem przyjemię wyraży waszych oświadczeń; wiem że ten kraj poniosł ciosy, które zagładzić należy; żeby mu iak narychleyszą przynieść ulgę, kazałem wyjść wszystkim woyskom Rossyjskim. Zrobiliście rzecz, która jest szczegolniey przyjemną memu sercu, trudniąc się klaszą tak interessującą, rolników. To wszystko co w tey mierze przedsięweźmiecie, wzbudzi moją nayżywszą troskliwość i t. d.“

Nayaśniejszy Pan, po odprawionym popisie woyska Polskiego, znajdującego się w stolicy i okolicach, w dniu 16 b. m. raczył rozkazem dziennym tegoż dnia wydanym, oświadczyć ukontentowanie swoje z piękney postawy i porządku wszystkich korpusów Polskich, które w dniu tym przed Monarchą wystąpiły, wynurzając: iż niemógł lepiej zapewnić skutku organizacyi swego Polskiego woyska, iak powierzając ją talentom i doświadczeniu *J. C. Mci Wielkiego Xięcia Konstantego*. — Dostrzega Miłościwy Pan chętnie w tych skutkach pierwszy dowód gorliwości i poświęcenia się, iakiego miło mu jest spodziewać się po woysku Polskiem, i mniema, że niemoże dowieść mocniey temuż woysku ile cení wszystkie trudy, które w tey mierze podjął *J. C. Mość W. Xiążę Konstanty*, iak czyniąc Go Wodzem Naczelnym swego woyska Polskiego, i oddając Mu wszystko co należy do części woyskowej Krolestwa.

Rozkaz dzienny kończy się nayłaskawszem Nayaśniejszego Pana oświadczeniem: „Iż dając *J. C. Mci Wielkiemu Xięciu Konstantemu*, ten świetny dowód zupełnego swego ukontentowania, niewątpi, że dopełnia przez to życzeń woyska Polskiego.“

Dnia 19. b. m., stojące tu i w okolicach woyska Rossyjskie i Polskie, wystąpiły przed południem w paradzie, wzdłuż ulic *Krakowskiego przedmieścia* i *Nowego świata*. *Nay*

jaśniejszy Pan, wraz z J. C. Mością Wielkim Xięciem *Konstantym*, otoczeni gronem Generałów, przeleźdzali szeregi, przy powszechnych okrzykach radości wojowników.

Dnia 17. Najjaśniejszy Pan znajdować się raczył na balu u Jaśnie Oświeconey Xiężney Jeymości, z Czartoryskich, Wirtemberskiej, a dnia 19. u J.W. *Novosilzoff* członka Rządu tymczasowego, w pałacu J.W. Hrabiego *Stanisława Potockiego* Woiewody Senatora. Oprócz liczne go i świetnego grona gości na bal zaproszonych, w ogrodzie, za szczególnymi biletami, znajdowało się do 200. osób. W tym ogrodzie, iak najrzęściej oświeconym tuż pod oknami pałacu, rozpięty był przepyszny namiot Turecki, w którym rozłożony bufet, dostarczał w obfitości czego kto zapragnął. W środku parteru ogrodowego, naprzeciw okien pałacu, w przezroczystych rżęsiestych lampach oświeconey, znajdowała się w środku litera *A.* na wierzchu niey korona Cesarska, a po obu bokach orły Rosyjskie. — Powyżey korony, na samym wierzchu tego ołtarza, wystawiona była w promieniach świetna gwiazda, w środku której również znajdowała się litera *A.* Tam, gdzie się szerokość tey całej oświeconey tarczy kończyła, zaczynały się z obu stron dwa rzędy kolumn, tak ozdobbnie i gęstowinie urządzonych, iż się zdawały bydź kolumnami ognistemi, czyli raczej przezroczyestemi, z palającymi wierzchołkami, któremi były duże lampy czyli kagańce. Na przezroczyścich młyskach kolumn, wystawione były pędzlem festony w różnych kolorach, co przy świetle i przeciwney ciemności nocney, nie tylko gościom w gródzie będącym ale nawet z sal pałacowych patrzącym, nayprzyjemniejszy sprawiało widok. Pod wzniesioną altaną na tarasie narodowym, harmoniczna wojskowa przygrywała muzyka, i nie mało się do przyjemności tey zabawy przykładała. Między salami pałacowemi i parterem

ogrodowym, licznemi gośćmi napełnionym, niezdawało się bydź żadney przeszkody czyli przerwy, okna bowiem sal czyste i duże tak z pokoiów na ogród iako i odwrotnie, dozwalały czystego i wzajemnego widoku.

Dnia 20. Władze cywilne i wojskowe, z powodu imieniem Jego Cesarzowiczowskiej Mości, W. Xięcia *Michała*, udały się z powinszowaniem do Jego Cesarzowiczowskiej Mości Wielkiego Xięcia *Konstantego*, zamtąd zaś na pokoje do Najjaśniejszego Pana. — Monarcha wraz z Wielkim Xięciem raczyli dnia tego bydź na teatrze narodowym, na którym grano operę *Hilary*. Za weyściem Najjaśniejszego Pana do przyozdobioney okazały wielkiej loży, wzniosły się naymocniejszy okrzyki radości, i te po widowisku, znowu słyszyć się dały.

Na dniu 20tym m. i r. b. zrana między godziną 10tą i 11tą na salach zamkowych, N. Cesarzowi i Królowi, mając na czele W. *Stanisława Węgrzeckiego* Prezydenta Municypalności miasta stołecznego *Warszawy*, Kommandant gwardyi narodowej tegoż miasta, Oficerowie pominionej gwardyi narodowej, przedstawionymi zostali, których Najjaśniejszy Monarcha z wykład dobrocią, łaskawie przyjąć raczył.

Przybył tu w tych dniach Posel Szwedzki przy dworze Petersburgskim, Baron *Loevenhjelm*.

Z Frankfortu d. 16. Listopada.

Wczoray przybył tu Królewsko-Pruski Generał-Maior *Rödlich* z rodziną swoją, a dziś Pan *Kuster*, Królewsko-Pruski Posel przy dworze Wirtemberskim.

Generał Hrabia *Gneisenau* założy swą główną kwatere w *Koblenc*. Główna kwatery Generała *Ziethen* pozostanie w *Sedanie*, iak długo wojska sprzymierzone częśc *Francyjo* zaimować będą.

Rozesza się pogłoska, iż wojsko Austriackie osadziło *Landawę*.

List z *Paryża* obeymuie wiadomość, iż na dniu 3. m. b. podpisana została tymczasowa konwencya względem pewnych zamian między *Austryją* a *Bawaryją*, i względem dalszych stosunków niektórych dystryktów lewego brzegu *Renu*. W skutek tego układu także *Landawa* ma być twierdzą związku Niemieckiego i otrzymać osadę Bawarską. *Moguncya* odstąpiona będzie *Darmstadtowi*. W tej twierdzy pozostanie na czas garnizon Austriacki i Pruski.

Według prywatnych listów w piśmie publicznym, żona *Lucyana Bonapartego* powiła w przeszłym miesiącu syna, któremu tenże dał imiona *Piotr Napoleon*.

W *Palermie* wybuchnąć miała zaraza mrowa.

Z *Akwizgranu* d. 15. *Listopada*.

Skutki układów Paryzkich wychodzą powoli na jaw i objawiają się w organizacji Królewsko-Pruskiej prowincyi *Reńskich*. Naczelnym Prezes *Sack* otrzymał w tej mierze urzędowe zlecenia, mocą których nastąpić mający podział rozmaitych okręgów Regencyjnych ulega takim modyfikacyom, iakich wymagają uzyskane w Departamencie *Saar* i na prawym brzegu *Renu* powiększenia. Tym sposobem przybędą dwie nowe Regencye, do *Akwizgranu* i do *Trewiru*, tak iż w przyszłości Królewsko-Pruskie kraje *Reńskie* składać się będą z sześciu okręgów Regencyjnych.

Wkrótce także nastąpi ostateczne uregulowanie granic z Królestwem *Niderlandów*, którym końcem otrzymał Naczelnym Prezes *Sack* pełnomocnictwo i zlecenie co się tycze całej linii granicznej od *Luxemburckiego* aż do dolnego *Renu* i na dół prawego brzegu *Renu*. I tak zbliża się powoli wszystko do ostatecznego porządku, a mądry, sprawiedliwy i dobrotliwy Król wygląda z niecier-

pliwością chwili powszechney spokojności, ażeby w niej i przez nią ustalił szczęśliwość nowych państw swoich.

Dnia 16. *Listopada*.

Podług wiadomości z *Namur*, przybędzie tu dziś lub jutro *JO. Xiążę Blicher*, i zabawi przez czas nieiaki, co nas niezmiernie cieszyć będzie. Słychać, iż część wojska Pruskiego pozostanie jeszcze na czas w kraju *Francuzkim* na granicy. Także Generał piechoty, *Hrabia Gneisenau*, spodziewany tu za 4 lub 5 dni. Że *Akwizgran* z wielkiem ukontentowaniem wygląda przybycia tych szanownych wodzów, nie potrzeba wcale o tem zapewniać, gdy się to samo z siebie rozumie.

Z *Paryża* d. 13. *Listopada*.

Posiedzenie Izby *Parów*
dnia 11. *Listopada*.

Ministrowie Królewscy w towarzystwie Generalnego Prokuratora Królewskiego Sądu Paryzkiego, przynieśli o godzinie 5. Izbie *Parów* Królewską ustawę tejże daty, a treści następującej:

„**LUD WIK** i t. d. Zapatrzwszy się na 33. artykuł ustawy Konstytucyjney i wysłuchawszy zdania Naszych Ministrów, rozkazaliśmy i rozkazujemy, iak następuje:

„Izba *Parów* wyda niezwłocznie wyrok na Marszałka *Ney*, oskarżonego o zdradę i zbrodnicze targnięcie się na bezpieczeństwo państwa, trzymając się tych samych formalności, iak w działaniach tyczących się projektów do prawa, wyjąwszy, iż się nie rozdzieli na swe rozmaite bióra. Prezes słuchać będzie obżalowanego, świadków i kierować czynnościami. Głosy zbierane będą sposobem w sądach używanym.“

Potem Xiążę *Richelieu*, Prezes rady, miał następującą mowę:

„**Mci Panowie!** Ustanowiony nadzwyczajny sąd wojenny do osądzenia Marszałka *Ney*,

uznał się niebydź do tego upoważnionym. Niemam potrzeby przytaczać w Panom wszystkich powodów, na których się tenże oparł; kiedy dostateczną jest rzeczą, że jednym z nich ten jest, iż Marszałek *Ney* oskarżony jest o publiczne zdradziectwo. Podług osnowy ustawy Konstytucyjney, do W Panów należy sędzić takowych zbrodniarzy, i niemasz potrzeby, ażeby Izba Parów przy takiej okoliczności przeistaczała się w zwyczajną władzę sądową. Czynności W Panów są zbyt proste i pełne zaufania, ażeby W Panów nie miały upoważniać do sądenia każdego człowieka, iakiego bądź znaczenia i stanu. Izba więc Parów dostateczną ma powagę stanowić o zbrodni publicznego zdradziectwa, o którą Marszałek *Ney* już dawno jest oskarżony.“

„Przed W Panami, Mci Państwo, oskarżamy Marszałka *Ney* o publiczne zdradziectwo i zbrodnicy zamach na bezpieczeństwo Państwa, oświadczając bez ogródki, iż Izba Parów winna całemu światu głośne zadostyczynienie; to zadostyczynienie śpiesznie wymierzone być powinno, albowiem rzeczą jest wielkiej wagi, położyć koniec niechęci, która ze wszystkich stron głos swój podnosi. Nie ścierpiecie W Panowie, ażeby jeszcze dłuższa bezkarność nowe zrodziła zbrodnie i klęski, większe może od tych, których się uchronić pragniemy. Ministrowie Królewscy poczytują sobie za obowiązek, oświadczyć W Panom, iż owa decyzja sądu wojennego (z dnia 10. t. m.) nowym jest dla buntowników tryumfem. Zbyt wiele na tém zależy, ażeby radość ich krótką była, i do nowych niezapaliła ich występków. Zaklinamy W Panów raz jeszcze i wzywamy w imieniu Króla, ażebyście zaięli się bezodwłocznie wydaniem wyroku na Marszałka *Ney*, postępując sobie według zwyczajnych formalności, używanych w innych czynnościach, wyjąwszy tylko modyfikacyę, w podaney właśnie W Panom ustawie Królewskiej objęty.“

Po tey mowie oświadczyła Izba na wniosek jednego z swych członków, iż odebrane w tey chwili w imieniu Króla przez Ministrów iego komunikacyę z uszanowaniem przyjmie, że służące iey na mocy 33. artykułu ustawy Konstytucyjney prawa są iey wiadome, i że jest gotową dopełnić swych obowiązków, stosownie do udzieloney jest ustawy Królewskiej. Potem Izba odroczyła się do poniedziałku 13. t. m. godziny 11., dla obeznania się z aktami dotychczasowey instrukcyi processu Marszałka *Ney*.

Gdy Marszałek *Ney* wchodził na salę sądu wojennego, uszykowana straż broń przed nim zaprezentowała. W oczach iego widać było stałość i ufność. Krepe na rękę miał z powodu śmierci teścia swojego.

Gazety nasze zawierają codziennie rozliczne wiadomości o aresztowaniach, o buntowniczych wykazykiwaniach, o rokoszańskich zamachach, o odkrywaniu pojedynczych śpiśków, o krnąbrności starych żołnierz, o mordach i samobójstwach i t. d., to więcej, to mniej ważnych, to w stolicy, to w kraju wydarzanych, a wzmagających się w miarę ubywania woysk obcych z *Francyji*.

Że sąd wojenny oświadczył się nie bydź mocnym sądenia Marszałka *Ney*, zastanawiać niepowinno, kiedy wszystkie niemal członki sądu z obżalowanym nieledwie wiednankowym zostawały stosunku. Chcąc być iego sędziami, musieliby w rzeczywistości mieć bardzo rącze sumienie, — iak się obrońca iego wyraził — i niezważać wcale na swój honor i sąd całego świata. Trudniey natomiast poiąć, dla czego *Ney* odrzuca tych sędziów, których niemógł przychylniejszych dla siebie pragnąć, i którzy niemogli go potępić, bez złamania poniekąd łaski własnego życia. Takiey ochrony ledwo spodziewać się może *Ney* ze strony Parów.

Dnia 14. Listopada.

Izba Deputowanych zamieniła się od dnia

kilku w tajny Komitet, któremu Ministrowie *Richelieu* i *Decaze* są przytomni.

Król, Monsieur, Madame i Xiążę *Berri* pokazali się wczoraj publiczności z balkonem i zostali z wielką radością pozdrowieni. Dwór przywdział tego dnia żałobę z powodu rocznicy zezścia Królowej *Maryi Antoniny*. Oficerowie gwardyi mieli krepy na rękę.

Izba Parów, mająca sędzić Marszałka *Ney*, nigdy jeszcze nie była tak liczna jak dnia 13. t. m. Składała się z takich 200. członków. Duchowni Parowie niebyli przytomni. Posiedzenia w procesie *Neya* odbywać się będą publicznie. Robią dwie gallerye, jedną dla Deputacyi z 18. członków Izby poselskiej, drugą na 60. osób. Marszałek *Augereau* nie chce jako Par zasiadać.

Woyska Angielskie osadziły znowu wzgórza *Belleville*, *Chaumont* i t. d., takż koszary na przedmieściu *Poissonière*. Zgoda wszystkie środki ostrożności, które Xiążę *Wellington* przedsięwziął, są nader potrzebne i roztropne, albowiem ledwo woyska sprzymierzone ustąpiły z przedmieściów Paryzkich, gdy natychmiast po wszystkich dzielnicach miasta zaczęto rozrzucać pisma buntownicze.

Ustawa przeciwko podezranym zapadła, wykonywana jest z wielkim rygorem; niektórzy dni, jak twierdzą, po sto osób idzie do więzienia. Mowy członka Izby Parów *Lanjuinais*, która miał przeciwko téj ustawie, przedano już 12,000 exemplarzy. — Obrót procesu *Neya*, nadzwyczajne tu sprawił wrażenie. Widać że Marszałkowie niechęcą się sami sędzić, i zdają się być względny mi dla swych licznych dawnych kolegów wojskowych.

Marszałek *Soult* upraszać miał Króla, ażeby postępowanie jego publicznie rozpoznać kazal.

Głoszą, iż sławny Chemik *Chaptal*, niegdys Minister spraw wewnętrznych za *Bonapartego*, toż samo badacz natury *Lacepede*,

przebywać będą na przyszłość w północnej *Ameryce*.

W *Rzymie* kazania i modły na ulicach zabronione zostały. W zakazie znajduję się wyrazy: Słowo Boże niepowinno, jak rokosz, na ulicach i widowniach być opowiadane.

DONIESIENIE.

Donoszę niniejszém rodzicom i opiekunom, których dzieci do tutejszego Lyceum uczęszcżą, lub w przyszłości uczęszczać będą, iż odtąd każdy uczeń Lyceum dwa razy do roku, to jest na Boże Narodzenie w dzień przed zamknięciem g dzin lekcyi i na S Jan drugiego dnia szkolnego przed S. Janem odbierze drukowaną, przeze mnie i wszystkich Professorów, Nauczycielow i Kollaboratorow Lyceum podpisaną świadecwo, iego pilność, postęпки i sprawowanie się udowodniające. Upraszam rodziców i opiekunow, ażeby sobie świadectwo to pokazywać kazali, na zwrotnicy stronie zaświadczały, iż je czytali, i w miarę osnowy przez pochwałę lub nagane, i zgoda przez napomnienia swe, usiłowania nasze około wykształcenia i b dzieci wspierali. Oświadczam przytém, iż stosownie do postanowienia z ierzchności, na Boże Narodzenie zawsze od dnia przed wigilią (dnia 22. Grudnia) aż do 3. Stycznia Lyceum będzie zamknięte, i że żadnemu uczniowi pozwolic nie mogę, ażeby przedzwy, jak dnia 22. Grudnia wyjechał, lub późnziej jak dnia 3. Stycznia powrócił.

Poznań dnia 25. Listopada 1815.

Rektor Lyceum

Wielkiego Xięstwa Poznańskiego,
Dr. *Kaulfus*.

Uwiedomienie o sztukach mechanicznych w Poznaniu.

W czwartek dnia 30. m. b. i następnych dni tegoż tygodnia będzie miał honor Mechanik *Gottschalk*, dać mechaniczne reprezentacye z wielu odmianami.

Widowisko jest w domu kupca *J. Coligny* na starym rynku pod Nro. 68.

Jeżeliby jeszcze ktokolwiek życzył sobie nauczyć się niektórych sztuk, chętnie uslugi swe ofiaruje.

O liczne zgromadzenie się na widowisko nayni-
żenicy uprasza

Gottschalk,
Mechanik.

Doniesienie. Kilka kamieni bardzo przedniey
kawy po 9 talarów otrzymał w komis

D. H. Helling.

Doniesienie. Świeże ostrzygi, marynowanego
łososia, węgorze, minogi i wędzonego lososia
otrzymali

Horn et Freudenreich.

Doniesienie. Kupiec Berger dostał znaczną
ilość beczkami śledzi hollenderskich świeżych,
również i szotów, i takowe sprzeda w pomierney
cenie.

UWIADOMIENIE.

W przyszły poniedziałek dnia 4. Grudnia r. b.
przedpołudniem o godzinie 10. w rynku tutejszym
przedawać się będzie przez publiczną aukcyą nay-
więcey dającemu za gotową zapłatą w grubey Pru-
skiej monęcie, dwadzieścia i dwa konie służbowe
Królewskiego 1go pułku wyborczego huzarów,
które do służby jazdy nie są już zdadne. Wzywa
się ochotę mających kupna, ażeby się o rzeczonym
czasie na miejscu znajdowali.

Uwiedomienie. Niżej podpisana daje do pu-
bliczney wiadomości, że JP. *Wilhelm Aizerling*,
Cukiernik, zamieszkały w Kaliszu, zrobił pod
doiem 4. Października r. b. przed Notaryuszem
Publicznym, Wnym *Dobielińskim*, transakcyą
czyli kontrakt zastawny na 3 wyrażone w tymże
urzędowym kontrakcie pokoje w kamienicy
mojej tu w Poznaniu pod Nro. 8. w rynku, lecz
uzyskawszy odemnie kwit urzędowy, nie wy-
liczył mi wszystkich pieniędzy wyrażonych w tymże
kontrakcie: obawiając się, by ten kontrakt
komu innemu niecedował, gdyż zaraz wyrażoną
summę do ciąg hypotecznych podał, zatem na-
bywca tego zastawnego kontraktu sobie winę
przypisać będzie musiał, gdyż ja nietylko pienięd-
zy wyrażonych w tymże kontrakcie nie oddam,
ponieważ mi nie zostały wszystkie wyliczone, lecz
i do tychże wyrażonych 3 pokoi, kuchni i pi-
wnicy, przez niedotrzymanie wypłaty zaraz przy
kontrakcie w tymże kontrakcie wyrażonych pie-
niędzy, prawo utraci.

z Wilezyńskich Rogozińska,
wdowa.

Do przedania. Dwa domy sobie przylagłe,
dycht za Wroclawską bramą Nro. 99. położone,
mające stajnie, wozownie, drwalnie i spichlerze,
na oberżą ktorey posiadają patent uregulowane,
są do sprzedania z wolney ręki. O warunkach
przedaży można się dowiedzieć u W. Notaryusza
Dobielińskiego na Garbarach Nro. 425.

Do przedania. Na komenderyi pod Pozna-
niem w zamieszkanu dworskim dnia 5go Gru-
dnia r. b. zrana o godzinie 9. w interesie *Gla-
dysa* kowala, na zaspokojenie kosztów należnych
Sądowitę zaareztowane przez publiczną licytacy-
ę sprzedane będą następnie szczegóły: Żegary
stołowe dwa, lustra na ścianie wiszące dwa, ka-
napka, komoda, stół, okrągły spuszczały, za
gotowe pieniądze w grubey monęcie dającemu
przybicie nastąpi.

Poznań dnia 28. Listopada 1815 roku.

Rynarzewski, K. T. P.

Do przedania. Dóm na *Srodce* w ulicy z ogro-
dem pod Nrem 48. stojący, także dóm tamże
na *Srodce* w rynku z przyległościami pod Nr. 49.
będący, iako też dóm na teyże *Srodce* w ulicy
pod Nr. 121. z browarem i wszystkimi statka-
mi brównarni, z saddockiem i ogrodem, wszystkie
zaś do successorów *Koperskich* należące, przez
publiczną licytacyą z mocy wyroku Trybunału
cywilnego Departamentu Poznańskiego na termi-
nie dnia 14. Grudnia r. b. w domu pod Nr. 49.
na *Srodce* położonym, zrana o godzinie 9tej
odbywać się mającą, za gotowe podług warun-
ków licytacyi na terminie ogłosić się mających,
w monęcie grubey kirs w kraiu mającey pieni-
dze przedane będą. Wzywają się przeto wzysey
chęć kupienia mający do stawienia się na powyż-
szy termin i podania swoiey więcey datności.

Poznań dnia 25. Listopada 1815.

Mierzyński, Podśęd. Pozn. Delegowany.

Do przedania.

Dobra *Orchów*, z wsi *Orchowa*, *Orchowca*
Wielkie, i folwarku *Dąbrowa*, składające się
z 8165 morgów *Magdeburgskich* w ogóle obcy-
mujące, w gruntach takich wybornych, z obszer-
nymi borami, jeziorami, gorzelnią i wiatrakiem,
4 mile od *Gniezna*, 2 od *Inowrocławia*, 2 od
Trzemeszna, 10 od *Poznania* i tyleż od *Torunia*,
7 od *Bydgoszy*, przy granicy Królestwa Polskiego,

w Powiecie Powidzkim Departamencie Poznańskim leżące, do Wielkiego Xięstwa Poznańskiego należące, sukcesorów Marcina Łuczyniego własne, są do sprzedania przez publiczną licytacyą przed Leonardem Dobiełtshkim, Notaryuszem Publicznym Departamentu Poznańskiego, w Poznaniu na Garbarach pod liczbą 425 zamieszkałym, w dniu pierwszym Marca 1816. roku odbydź się mającą. — Życzący sobie onych prawem dziedzicznym nabycia, zechcą się zgłosić do W. Stanisława Piaskowskiego, Patrona przy Trybunale Cywilnym Poznańskim, w Poznaniu na Garbarach pod liczbą 426 mieszkającego, jako Pełnomocnika rzeczonych sukcesorów, i wiego biórze wyciąg hypoteczny, mapę detaxacyą tychże dobr urządzone zrobioną, tadzież warunki sprzedaży, każdego czasu przejrzyć mogą. — Wierzyciele zaś na tych dobrach tak hypotekowani, jakoliteż wszyscy jakowe prawne wierzitelnosci mający, na dni 14 przed terminem licytacyi zechcą się zgłosić do wspomnionego Patrona, celem udowodnienia i obrachowania się tak w zaległych i bieżących procentach, jakoliteż i kapitałach, i względem onych odebrania, z przedającymi ułożyć się.

Do przedania. Młyn dwóch-kolny, Borowiec zwany, na rzece Lutyńi, w wsi Stupi, półtory mili od miasta Kozłmina, czwierć mili od miasta Jarocina, w Powiecie Krotoszyńskim w Wielkiem Xięstwie Poznańskim, z wolney ręki jest do sprzedania z rolni, ogrodami i łąkami. O kondycyach sprzedaży dokładnie dowiedzieć się można u Administratora teyże wsi niżej podpisanego. Gdy zaś młyn ten nowo wyreperowany, za kontraktem tylko dzierżawnym corocznie wypuszczonym bywa, z ten kontrakt Młynarzowi w roku 1816 przysłyż na dzień S. Wojciecha kończy się, dla tego mających chęć kupienia tego młyna, wcześniey się uwiadomia.

Dan w wsi w Stupi dnia 28. miesiąca Października 1815. roku.

Łozef Jackowski.

Do przedania. Wies Orlędow osiadłe z dzierzg Wygradzewem, w Powiecie Powickim, Departamencie Poznańskim leżące, z miastem Witkowem i innymi wsiami graniczące, JW. Wojciecha Byszewskiego, Sędziego Pokoju Powiatu Łęczyckiego, wsi Olszewce blisko miasta Kłodawy za-

mieszkałego. Króby sobie życzył nabydź tych dobr lub na inne zamienić, niech się zgłosi do tegoż dziedzica tak wyżej zamieszkałego.

Przestroga. Ur. Wojciech Lutomski, mieszkający w Rusocinie, został przed Trybunał Cywilny Poznański o wydanie attestu hypotecznego in vim recognitionis względem 8490 Zł. Pol. na dobrach Lennogórskich na Ludwika Bukowieckiego hypotekowanych ekspedycwanego zapozwanym; przestrzegam każdego, aby względem tegoż attestu hypotecznego z Ur. Lutomskim w żadne niewchodził czynności, albowiem do tegoż dokumentu żadnego nie ma prawa.

W Gorzowie dnia 26. Listopada 1815.

Ludwik Bukowiecki.

LIST GONCZY.

Królewsko-Pruski Sąd Policyi Poprawczy
Obwodu Pyzdrowskiego.

Wzywa wszelkie Szanowne Władze Wojskowe i Cywilne, oraz prywatne osoby, aby na niejaka Konstancyą Warszawianką, inaczey Jerchowną, a wedle nazwiska Ignacego Maciejowskiego, Współobwinionego, z którym bezślubnie żyła, Maciejowską zwaną, o morderstwo na osobie dziewczyny Krystyny i o popełnioną kradzież współobwinioną, zgola już przekonaną, na transporcie do Sądu zdnia 19. na 20. b. m. i r. zbiegłą, poniżej opisaną, bacne oko mając, też poimawszy, pod ścisłą strażą do wzywającego Sądu dostawić raczyły.

R i s o p i s.

Konstancya Warszawianka, inaczey Jerchowna i Maciejowska, ma lat 30, jest religii Katolickiey, rodem ze wsi Kątów pod Słupcą położoney, wzrostu średniego, dosyć otyła, twarzy okrągley, oczu szarych, włosów brudno-blond, cery bladey, nosa średniego, ust szerokich; mówi szybko z affektem, i zbiegła tylko w Koszali.

Pyzdry dnia 23. Listopada 1815.

Thomaszczyk, v. C.

Basiński.

Dodatek.

Gazety Wielkiego Xięstwa Poznańskiego

Nro. 95.

List g o n c z y.

Ponieważ starozakonny handler Loebel Dreh, rodem z Leiben pod Pragą w Czechach, a ostatnio między zamieszkały w Rostarzewie w Wielkiem Xięstwie Poznańskim, mający lat 28, wzrostu 5 stop, brunatne włosy, niskie czoło, brwie blond, modre oczy, nos nieco wgięty, usta wypukłe, włos na brodzie brunatny, okrągła broda i twarz, ledwną cerę na twarzy i srednią sytuacją, w transporcie z Frankfurta nad Odrą do tutejszego miasta, uszedł między wsią Linie i miastem Pniewy, zaczęł wszystkie Woyskowe i Cywilne Władze wzywają się, ażby rzeczonoego Loebel Dreh, w przypadku spotkania onegoż, natychmiast ująć i pod pewną eskortą do podpisanej Kommissyi Regencyiny odesłać kazaly.

Poznań dnia 15. Listopada 1815.

Królewsko Pruska Kommissya Regencyina.

B a u m a n n.

L I S T G O N C Z Y.

Gdy Antoni Jabłoński o różne kradzieże obwiniony, w tutejszym więzieniu siedzący, wyznał, iż z niego kradli Michałem Łaknidudą, Sobestyanem Barylskim, inaczey Siwkrem i Tomaszem Krystakiem, którzy z terazniejszego swego pobytu Sądowi tutejszemu nie są wiadomi, różnych dopuścił się kradzieży, zatem Sąd swój wzywa wszelkie władze, tak Cywilne iako i Woyskowe, aby na rychłe, iako ludzi szkodliwych społecznosci, pilne oko mieć raczyły, a w przypadku schwytania któregookolwiek z nich, natychmiast aresztować i do więzienia tutejszego pod pilną strażą dostawić zechcialsy.

Opis ich iest następujący:

1. Michał, nazwany Łakniduda, ma lat przeszło 30, rodem z Ciężynia, wzrostu wysokiego, sytuacji mierney, włosow czarnych, oczu podobnie czarnych, twarzy pociągło chuderlawey, nosa długiego, wawsow małych także czarnych, mówi tylko po polsku, chodził najczęściej w płaszczu nakrapianym sukiennym bez kołnierza, pod zewką muktanową białą podbitym, w spodniach ciemno-

zielonych sukiennych, w botach ordynaryinych chłopskich, na głowie nosił najczęściej czapkę chłopską z listem futrem, na szyi chustkę czarną iedwabną.

2. Sobestyan Barylski, inaczey Siwek zwany, mający lat przeszło 35, rodem z wsi Pyszczyna, w Powiecie Gnieźnieńskim położony, gdzie rodzice tego na gospodarstwie mieszkają, iest wzrostu niskiego, sytuacji mieżny, włosow siwych, krótko obciętych, twarzy chudey okrągley ospowatey, nosa małego, mówi tylko po polsku, chodzi najczęściej w ubiorze strzeleckim, to iest: w kurtce zieloney sukienney, z guzikami małemi ołowianemi, płótnem białem podszytey, w spodniach czyli pantalonach płóciennych białych, w kamzelce bawenianey szarey w kwiatki żolite i czerwone; najłatwiey poznany bydź może po temy, iż w tylney części głowy ma w trzech miejscach czarne włosy, i że na prawe oko niewidzi, niemniy że cięty iest palaszem w prawą ręką blisko łokcia.

3. Tomasz Krysiak, liczący lat około 25, religii Katolickiey, iest wzrostu sredniego, sytuacji mieżney, włosow blond długich, oczu szarych, twarzy pociągley czerwoney, nosa krótkiego do góry zadartego, chodził najczęściej w sukni chłopskiey płócienney białey, na chafki drucianne białe zapinaney, w kaptanie szafirowym z guzikami żoltemi metalowemi, podszewką płócienną podbity, w spodniach podobnie płóciennych grubych, w botach ordynaryinych, na głowie nosił czapkę chłopską, z przodu wykrawaną, z barankiem siwym.

Pyzdry dnia 21. Października 1815.

Królewsko Pruski Sąd Policyi Poprawczyey
Obwodu Pyzdrowskiego.

K a u l f u s.

Reich.

List g o n c z y. Nietaki Tomasz Gozdzik, rodem z Kołaczkowa Powiatu Pyzdrowskiego, który przez nietaki czas w woysku Polskim, niewiadomo atoli w którym putku, służył, i stałego zamieszkania

nie mając, po świetle tuła się, ściągnął na siebie podejrzenie, że do rozboju pod Pogorzelicami w miasteczku Lutym r. b. należał. Gdy na schwytaniu tegoż człowieka, który nim Inkwizycya w tym przedmiocie rozpoczęta została, z okolicy tutejszey oddalił się, nam wiele zależy, wzywamy zatem wszelkie Szan. Władze, tak Cywilne, iako i Wojskowe, niemniemy prywatne osoby i Dominia, ażeby Tomasza Gozdzika, gdzieby tylko spostrzeżonym został, schwytać i pod pewną strażą do tutejszego Sądu dostawić rozkazać raczyły.

Opis którego jest następujący:

Ma lat około 27, włosy ciemno blond, jest wzrostu wysokiego, szczerbaty, ma nos ciętki, twarz okrągła białą, dotek w brodzie, odziany kaftanem modrym krótkim, miał na głowie kapeluszą okrągłą chłopską i kamizelkę wełnianą białą.

Pyzdry dnia 10. Listopada 1815.

Królewsko-Pruski Sąd Policyjny Poprawczy
Obwodu Pyzdrskiego.

K a u l f u s .
Reich.

List g o ń c z y .

Komornica Tomkowa, z imienia dorąd nie wiadoma, na ostatku we wsi Wierzynicy w Powiecie Poznańskim zamieszkała, z Plewisk, wsi także Powiatu Poznańskiego rodem, mająca lat około 30, wzrostu miernego, mocney budowy ciała, twarzy pełney i okrągłej, ospowatey, wypukłych ust, włosów żółto-czerwonawych, mówiąca tylko polskim językiem, i mająca w czasie ucieczki krótki chłopsko niewieści kożuszek, tudzież spodniczkę w modne paseczki na sobie;

stawszy się o podłożenie ognia we wsi

Wierzynicy

nader mocno podeyrzana, zbiegła przed arestowaniem swoim. A że na tey schwytaniu Sądowi dla całej Publiczności wiele zależy, wzywa się przeto wszystkie i iakiekolwiek Władze, tudzież wszelkie osoby, któreby o rzezonéy Tomkowej iakikolwiek ślad znalazły, aby ją natychmiast schwytać i do naybliższej Zwierzchności oddać kazaly, izby takowa tu dorąd odprowadzaną bydz mogła.

Dan w Poznaniu dnia 9. Listopada 1815.

Królewsko-Pruski Wielki-Xiążczy Sąd Policyjny
Prostey Powiatu Poznańskiego.

D. Milewski.

Ceny zboża w Berlinie
dnia 23. Listopada (à 42 gr.)

	Tal.	gr.	fen.
Pszeniczy	2	13	9
Podłey	1	20	7
Żyta	1	20	-
Podłego	1	12	-
Jęczmienia	1	13	9
Podłego	1	4	-
Malego jęczmienia	1	9	12
Podłego	1	3	5
Owsa	1	2	-
Podłego	-	17	-
Grochu	2	4	-
Podłego	1	20	-

Cena zboża w Szczecinie
dnia 11. Listopada (à 42 gr.)

Pszeniczy korzec	2 tal. 3 gr	8 7/8 fen.
Żyto —	1 - 12 -	10 3/4 -
Jęczmienia W.	1 - 2 -	10 3/4 -
Owsa	- 19 -	6 -
Grochy	1 tal. 13 -	5 1/2 -

Ceny zboża w Gdańsku.

Dnia 18. Listopada.

	Gdańsk. Zł.	— gr.
Naylepszy pszenicy szefel kupowano po	11	—
Podłey dito —	8	18
Naylepszego żyta —	6	9
Podłego dito —	6	—
Naylepszego jęczmienia szefel	4	18
Podłego dito —	4	15
Naylepszego owsa —	3	9
Podłego dito —	3	—

Srednie ceny zboża w Wrocławiu

od dnia 23. Listopada w nominalney monecie:

Pszenicza 5 tall 17 troiakow. Żyto 4 tall 7 troi.
Jęczmień 3 tall. 3 troi. Owies 2 tall, 9 troiakow.